

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se pri-
mesc.— Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk,
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-Körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garzonă pe o coloană
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială.— RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

A N U L L X I V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din într și din
afară și la d-nii colectorii.

ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 26 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone.— Un exemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 193.

Brașov, Sâmbătă 1 (14) Septemvrie.

1901.

Ofensivă germană în Boemia.

Am remarcat deja, că mișcarea electorală din Austria, ce decurge din incidentul alegerilor pentru die-tele provinciale, oferă așî un interes deosebit și că mai ales în Boemia se pîrtă o luptă, a cărei rezultat p_ote să aducă cu sine eventual consecențe însemnate încât privesce grava problemă a împăciuirii interioare, la care lucrăză, după a sa mărturisire, actualul cabinet Koerber.

Atât guvernul, cât și partidele mai moderate germane sunt, precum șcim, în mare neliniștire din cauza neînțelegerii, ce s'a ivit între Germanii Boemiei, și a progreselor, ce le face partidul Germanilor radicali, seu al pangermanilor, cum se numesc ei acum.

Aceștia aveau în dieta boemă trecută numai deșe mandate, ér acum ei sperăză, că vor intra în dietă c'un număr de mandate întreit mai mare, așa că vor avé majoritatea între cele 69 mandate germane. În adevăr șansele lor cresc pe di ce merge, ceea ce se vede și din atitudinea Germanilor din partidul popular și cel progresist Mai nainte mergeau mână în mână partidul german popular cu partidul pangerman. Acum însă s'a produs o ruptură definitivă între ele.

Apelul electoral al radicalilor germani, ce-l publicăm mai jos, ne dă o iconă despre încordarea cea mare ce există așî între ei și între celelalte partide germane ale Boemiei. În apel se vorbeșce de necesitatea, ca mai întâi să fiă delăturati din sinul Germanilor boemi trădătorii și samsarii, să fiă înlocuiți cu ómeni de caracter tare, pentru-ca cauza pangermană să p_ótă isbuti. Atitudinea celorlalte partide e stigmatizată ca politică de retragere înaintea slavismului.

Dér nu atât această infierare a tuturor celor ce nu jură pe programul lui Schönerer, dă o importanță deosebită apelului amintit, cât mai mult postulatul ce-l conține, ca Germanii Boemiei în viitor să ia ofensiva în contra Cehilor și să ridice flamura germanisării. Pangermanii pretind în consecență, ca să se întrerupă toate tratările de împăciuire cu inimicul, să se părăsescă postulatul german de până acuma al împărțirii administrative a Boemiei și în locul lui să se pună postulatul indivizibilității Boemiei și al introducerii prin lege, a limbii germane ca limbă a statului. Lozinca schönerianilor este: să fim Germani curați, pangermani și indivizibili. „Poporul german să decidă, decă voesce să fiă slavizat, seu decă, conform menirii sale, voesce să germanizeze“.

Școala șovinistă maghiară a făcut, cum vedem, mari cuceriri și între Germanii din Boemia. Organul progresiștilor germani, carî sunt așî dimpreună cu partidul popular escomunicați de schöneriani, întrebă pe aceștia: În ce va consta ofensiva voastră? Cum va puté minoritatea germană din Boemia să germanizeze majoritatea cehă, cu care alături merge puternica aristocrația feudală? Despre acesta nu spuneți nimic în apelul vostru electoral... Ér cu lozinca voastră pangermană nu veți puté să feriți de cehisare nici măcar un singur sat german!

Din această scurtă apostrofă se p_ote vedé la ce grad a ajuns amărăciunea dintre partidele Germanilor boemi. Nu-i mirare, decă, după cum constată chiar adversarii lui Schönerer, acesta are în Boemia mii și mii de aderenți însuflețiți, carî primesc enunțiațiunile sale ca un evangeliu și le lășesc mai departe. De aci se esplică și succesele lui Schönerer în mișcarea de „Los von Rom“. Dela acest apostol așteptă aderenții

și să ducă la victoria pe pangermanii cu ocașunea viitoarelor alegeri.

Cehii privesc, decă nu cu indiferență, cu liniște la luptele dintre Germani. Cehii tineri se țin reșervați, numai partidul radical cehic d_ice în apelul său: „Putem să fim siguri, că radicalii germani vor inunda partea germană a dietei, de aceea partida cehică trebuie să fiă reprezentată prin bărbați, carî să fiă capabili nu numai de a sta în defensivă, ci a lua la timpul potrivit și ofensiva“.

Acésta este situațiunea momentană în Boemia. Ea se va limpedi și mai mult după alegeri, carî se vor sêvêrși în curênd.

Apelul partidului catolic. „Alkotmány“ de Joi publică apelul partidului popular catolic către alegători.

În acest apel nu găsım nici o enunțiațiune, nici un postulat al acestui partid, care să ne fiă nou. În introducere spune, că partidul popular privesce cu mândria la activitatea sa parlamentară în cei cinci ani din urmă. Acest partid, d_ice, a contribuit mai mult la cãderea sistemului Banffy, care cu forță brutală a călcat libertatea constituțională și cu o temeritate neaușită a lovit în drepturile cele mai șinte ale cetățenilor. Arată luptele mari, ce le-a avut partidul popular, cu deosebire față ou aceea, carî pãrtinesc lipsa de credință și neconfesionalismul, rămâind fidel partidul devisei sale, că Ungaria este un stat creștin.

Accentuăză apoi, că partidul a lucrat așa, încât „cetățenii națiunii“ s'au putut convinge, că acusațiunile aduse contra partidului popular, n'au nici o basă.

În fine d_ice, că „față cu locuitorii de limbă nemaghiară, partidul popular s'a purtat cu dreptate și echitate“ și față cu orî-ce clasă socială a patriei a fost condus de-o caldă iubire.

Partidul, d_ice apelul, rămâne credincios programului său, care încă nu-i nici

pe departe realizat. Va continua decilupta pentru drepturile constituționale ale națiunii maghiare, pentru bună starea și libertatea poporului, pentru organizarea societății, pentru mai buna rënduelă a statului, pentru religiuinea și instituțiunile creștine; va lupta contra orî-cărei legi și măsurii, care vatemă acestea.

Face apoi o parafrasă a pogramului său. Apelăză în fine la alegători, ca să sprijinescă programul partidului popular. Apelul e subscris de contele Ferdinand Zichy și de toți corifeii partidului.

Afacerea colegiului croat din Roma. Diarele italiene se ocupă toate cu afacerea colegiului croat din Roma. „Tribuna“ din Roma publică un articol senșional, în care pledăză cu multă energiă contra adunării de protestare din Agram împotriva Italianilor, carî au luat în afacerea acésta partea Dalmatinilor. „Tribuna“ d_ice, că de astă-dată Austro-Ungaria a mers departe peste nepolitiefă față cu Italia, fiindcă tolerăză, ca Regele Italiei să fiă insultat și batjocurit în cel mai dur mod într'un meeting. Nu s'a aflat nici un organ polițienesc, care să fi oprit vorbirea insultătoare în contra Regelui italian. Guvernul italian, continuă „Tribuna“, și-a implinit totdeuna conciențios obligamentele sale față de statul vecin și decî p_ote fi cu drept cuvênt curios să vadă, în ce chip înțelege guvernul austriac bunele raporturi de alianță. F_ota „Capitan Francassa“ și alte foi pretind, ca Austro-Ungaria să se îngrijescă de-a nu tolera insultarea Regelui Italiei și a națiunii italiene. — În afacerea acésta mai mulți deputați au anunțat interpelații în cameră. De altă parte se vestesc, că în afacerea San-Girolamo nu se va întempla intervenția diplomatică.

Din Boemia.

Apelul electoral pangerman.

Diarele pangermane publică apelul electoral al partidului lor pentru alegerile din Boemia. Apelul se referă înainte de

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Coresi scriitor seu tipograf?

Un capitol din istoria primelor începuturi de literatură cultă națională la Români.

— (Continuare.) —

Că procedura Sașilor brașoveni în intențiunile lor de reformare a fost pacnică și nici-decum agresivă, reese chiar din impresiunea, ce au făcut-o asupra Românilor brașoveni, cei din nemijlocita lor apropiere. Cronicele bisericești sf. Nicolae din Brașov se espimă cu multă recunoștință față de judele Lucas Hirscher, ne sfînd nici un cuvênt de reprobare față de zelul lui de-a tipări cărți românești pentru trebuințele bisericești române. Etă ce se d_ice d. e. într'una din aceste cronici sub anul 1580, anul tipării Evangheliei cu învătatură, publicată de diaconul Coresi în colaborare cu „preuții dela besereaca Scheailor, de lângă cetatea Brașovului, anume popă Iane și popa Mihai“:

„În zilele bunului creștin Herjel Lucas, județul cetății Brașovului, și ale acestor preoți [sc. protopopul Iane și popa Mihai], multe cărți s'au tipărit și pre limba

românească și pre limba slovenescă, și mult s'au nevoit acești păștori cu turma lui Christos și cu biserica“...

E evidentă deci buna impresiune, ce a făcut-o „bunul creștin“ Lucas Hirscher asupra Românilor brașoveni, cei din nemijlocită apropiere, priu intențiunile lui ne dute pe față, de-a șgudui temelile ortodoxismului bisericești române.

Și de fapt rezerva Sașilor mai ales în fața ortodocșilor brașoveni, a fost indispensabilă, căci se șocie, că în trecut Brașovul, situat la p_orta Orientului, în urma strînselor sale relațiuni mai ales spirituale-bisericești cu România ortodoxă de-atunci și celelalte țeri din Orient, a fost totdeuna un conservativ centru al ortodoxismului, ér preoții Brașovului, pregătiți cei mai mulți în centrele din Orient ale bisericești ortodoxe, au fost ómeni de-o școlă bisericească la tot casul superioară celorlalți preoți români.

Despre popa Mihai, colegul protopopului Iane, d. e., toate cronicile ne spun, că a fost om învățat, care „au venit din țara sêrbescă dela învățatură“.

Revenind așa-déră la decisiul magistratului orașului Brașov, referitor la tipărirea un catechism luteran pe sêma bisericești

române, din motivele espuse mai sus, nu este de cređut, că acest catechism s'ar fi tipărit, mai ales după nesuccesul, ce trebuie că l'a avut și catechismul grecesc al lui Wagner tipărit la Brașov în 1550.⁹⁾

Astfel concludem din 12 Martie 1559 de-a reforma biserica românească, însă nu în mod violent, ci pe cale pacnică și conciliantă, îl vedem pus în aplicațiune deja nemijlocit în anul următor 1560 prin tipărirea Evangheliarului românesc și apoi prin editarea succesivă a principalelor cărți bisericești în limba română, dér fără succesul intenționat, precum a dovedit rezultatul final al acestei mișcări literare românești.

Introducerea limbii naționale în biserica română, urgitată și facilitată de propaganda reformată a Sașilor luterani, a avut tocmai efectul contrar celui intenționat, căci a contribuit și mai mult la întărirea ortodoxismului în biserica română,

⁹⁾ Hașdêu, Cuvente II, pag. 94, dând o esplicare forțată cuvintelor lui Simeon Massa, citate mai sus, admite totuși contra tuturor resónelor și ne sprijinit de nici un argument istoric, că catechismul menționat de Massa, s'ar fi și tipărit, și anume nemijlocit în anul următor, adecă 1560.

dându-i nouș forțe pentru pararea ou efect a violentelor tentațiuni venite în vécoul următor din partea propagandei calvine, susținute chiar în mod oficios de autoritatea politică supremă (principii calvinii ai Ardealului).

Cine este așa-déră diaconul Coresi menționat (paralel ou Tudor diiac) ca tipăritor al primei cărți românești subvenționate de reformații brașoveni, Evangheliarul românesc, tipărit la Brașov în 1560—1561?

„Și cu d_isa jupanului Haneșu Beagneru, scris'am eu diaconu Coresi ot Tirgoviste și Tudor diiacu“ se d_ice în fragmentul conservat din epilogul Egangheliarului din 1561. Numele lui Coresi, diacon în Tirgoviste și „meșter învățat“ în ale tipografiei, precum îl numesc judele de mai târziu al Brașovului, Lucas Hirscher, îl p_ortă mai toate tipăriturile românești, ca și slavone, mare parte brașovene, din rēstimpul de perște 20 de ani, până la aparițiunea Evangheliei românești ou învățatură, 1580—1581 și apoi a Evangheliarului slavonesc din 1583.

(Va urma.)

Nicolae Sulică.

tote la programul din Linz și anunță executarea fără preget a aceluia, precum și lupta în privința feudalismului, clericalismului, a falsului liberalism și a întinderii Slavismului, mai ales însă în privința Cehilor. Poporul german știe, că e necesară o reculegere și că acesta nu e altfel posibil decât strivindu-se cu desăvîrșire politica *jidano-liberală* și aliații ei din partidul popular. Pe urmă continuă: Înainte de toate trebuie trântiți trădătorii și năimiții, propriile noastre rënduri trebuie purificate și numai după aceea vom pute duce lupta pentru biruință.

Cum că sunt astăzi politicianii germani, cari reprezintă politica retragerii în fața Slavismului și că aceștia sunt omenii, cari se bucurau altă-dată de o mare încredere la poporul german, acesta nu se poate altminteri explica, decât că acești omeni n'au caracter. Ei nu sunt apti pentru o luptă care cere înaintare fără șovăire și care impune o ofensivă.

Partidul pangerman din Boemia stă astăzi pe punctul, că lupta contra Cehilor trebuie să ia un caracter ofensiv; de unde urmază, că actualmente nu ne putem dimitte la tratative privitoare la o împăcare. Dacă în timpul din urmă acele partide germane, cari vecinic se interesau mai mult de statul poliglot și de binele conducătorilor lor ambițioși, decât de poporul german și de viitorul lui, au scos la ivădă din farmacia lor de partid un *medicament soporativ*, ce se numește *avălsirea Boemiei*, în privința această atitudinea noastră față cu acest program al partidului progresist *jidano-liberal* și a partidului popular german este de mult îlamurită. Deputații pangermani ai dietei boeme au declarat deja în sesiunea dela 1900, că înainte de proclamarea legală a limbii germane, ca limbă de stat, nu poate să se dimită la regularea cestiunei de limbă și că înainte de declararea limbii germane ca limbă de stat nu pot să ia nici o poziție față cu vreun proiect său față cu vre-o lege, ce ar privi afacerea de limbă.

Ținta finală a politicii pangermane în Austria constă în asigurarea desăvîrșită a poporului german față cu orientul slav. Deo-camdată e vorba să lămurim pe Cehi, că *dieta boemă nu este locul pentru debateri de natură național-politică între cele două națiuni*. Cu această i-se va lua poporului ceh iluzia, ce o avea până acuma față cu însemnătatea dietei boeme.

Apelul arată mai departe, că această dietă n'are să se ocupe, decât cu afaceri economice și nici decât naționale și că trebuie să echilibreze budgetul țerei. Apelul încheie cu cuvintele: „Programul nostru pangerman este cunoscut alegătorilor. Cunoscută le este de asemenea intransigența noastră. Loziuca noastră nici la aceste alegeri nu poate să fie, decât: *curat german, pangerman și indivisibil*. Poporul german să hotărăască, *decă vré să fie slavizat, orî vré să germanizeze*“. Altă alternativă nu este. Apelul este semnat de: „Comitetul dirigent al partidului pangerman din Boemia“.

Ministrul Wlassics și Episcopul Goldiș. Diarul „Egyetértés“ dela 12 Sept. sub titlul „Cercetare contra Episcopului Goldiș“ comunică următoarele: „Ministrul de culte a ordonat cercetare împotriva lui Goldiș, episcop gr. or. din Arad, pe baza denunțului lui Bocșan. Soriseseam adecă mai deunăzi, că fostul protopop român din Arad, Bocșan, a denunțat pe episcopul Goldiș, că l'a tras în cercetare disciplinară în mod nelegal și l'a trecut la pensă nemotivat, și când Bocșan a apelat la congresul bisericesc din Sibiu, Goldiș a refuzat liberarea actelor și în mod fraudulos a publicat concurs pentru postul de protopop din Arad, ér până atunci, Goldiș în mod provisor a pus pe un favorit al său în acel post. Urban Ivan, fișpanul din Arad și amic intim al lui Goldiș, din însărcinarea guvernului a chemat la sine în două rënduri pe vicarul Vasile Mangra, care presedase ședința consistorului în afacerea Bocșan și a cerut lămuriri asupra cestiunei. În Arad se așteptă cu un viu interes rezultatul cercetării, căci totă lumea știe, că Bocșan, a fost victima intrigilor lui Ște-

fănuț și a tovarășilor săi. Ștefanuț aspira adecă la protopopia din Arad“.

Înainte de toate trebuie să accentuăm, că scirile publicate de organul fracțiunii kossuth-iste, în ce privesc pe Români trebuie întâmpinate cu mare rezervă. De aceea așteptăm să vedem, ce se va comunica din parte competentă despre acest caz unic și foarte regretabil din punctul de vedere al intereselor autonomiei bisericesci.

Deocamdată, precum am regretat la timpul său procederea bruscă față cu veteranelul protopop al Aradului, așa regretăm azi cu atât mai mult urmările triste și neașteptate ale acestui incident.

Repetăm, că nu șcim, ce și cum s'a petrecut în adevăr dela suspendarea amintitului protopop încóce. Așteptăm să se lămurască lucrul în mod competent și obiectiv, dér și până atunci nu putem, să nu ne reamintim cu durere dicala străbună: „Când doi se cêrtă, al treilea se bucură“.

Intâlnirea dela Danzig.

Împăratul Wilhelm s'a întâlnit Miercuri, în 11 Septembrie, cu Țarul Nicolae, care înainte de a face vizită în Franca, a cređut de cuviință să se opréscă la bunul său vecin. Împăratul Wilhelm i-a eșit înainte spre întâmpinare, cu vaporul, până la Hela, de unde apoi s'au întors amândoi spre Danzig. Intâlnirea s'a întâmplat în mijlocul mării, așa că de pe mal înzadar ar fi căutat cineva să vadă pe Țar, era cu neputință, împăratul tuturor Rușilor nu a debarcat, așa că și cancelarul Bülow fú nevoit a-se imbarca, pentru-ca să pôta vedea pe contele Lamsdorf, ca să confereze cu densusul asupra politicei. Diarele germane relevă în unanimitate importanța politică a acestei întâlniri.

Despre amănuntele întâlnirii dăm următoarele sciri:

Yachtul Țarului, care era așteptat în ziua de 11 la orele 7 dimineața, a sosit cu întârziere de mai multe césuri abia pe la orele 3 p. m. Îndată-ce vasele imperiale ruse ies în vedere, flota germană le salută prin lovituri de tun, înălțând stégurile de mare gală. Multe bărci și vaporase private se înceroacă a-se apropia, însă sunt respinse, fiind ordin, să nu lase pe nimeni a-se apropia.

La întâlnirea împăraților muzicele au cântat imnele respective. S'au dat salve de tunuri. Soveranii s'au îmbrățișat cordial pe vasul „Hohenzollern“, apoi au conversat cu vioiciune. În urmă au prândit dimpreună cu suitele. Nicolae a ridicat un toast pentru Wilhelm, la care împăratul Germaniei a răspuns printr'un alt toast în sănătatea Țarului. După această Țarul a ridicat un toast pentru Bülow, cancelarul Germaniei, și tot așa a făcut și împăratul Wilhelm pentru contele Lamsdorf, ministrul de externe al Rusiei. În urmă cei doi soverani au ridicat toast pentru suite.

Prândul era pe sfârșite, când apărú în vedere Hela. Timpul era splendid. Flota a salutat vasul „Hohenzollern“, care se apropia. Yachtul imperial a trecut printre cele două rënduri de vase având pe catartul principal stégul rusesc alături de cel german. Cei doi monarhi au primit de pe „Hohenzollern“ parada flotei. Marinarii au strigat de trei ori: „Ura“, muzicele cântau imnele naționale. Yachturile imperiale au ancorat pe urmă la locul destinat de mai înainte, ér admiralii și comandantii superiori au trecut pe vasul „Hohenzollern“, unde au defilat înaintea monarhilor.

În timpul revistei, împăratul Wilhelm purta uniforma de admiral rus. Împăratul a vizitat după revistă mai multe vase germane.

Diarul „Köln. Zig.“ salută părechea imperială rusă foarte călduros și declară, că tendințele pacifice ale Țarului întâmpină simpatia la toți bărbații politici ai Germaniei, ér tripla alianță — spune numitul diar — nu poate decât câștiga prin faptul, că și Țarul sprijinesc cu puternica sa influență aceleași scopuri pacifice.

„Journal de St. Petersburg“ scrie, că întâlnirea Țarului cu împăratul Wilhelm este o nouă dovadă de stabilitatea tradițională a prieteniei și buneii vecinătăți, ce există între curțile din Berlin și Petersburg. Intâlnirea această se pôte considera, ca o nouă garanția a păcii generale și a buneii înțelegeri, ce există între marile puteri.

Atentatul contra lui Mac Kinley.

Despre starea victimei anarchistului Czolgos, vin sciri favorabile. Medicii asigură, că cel mult peste o lună, președintele își va pute relua înalta sa funcțiune.

Vestea despre ameliorarea stării președintelui s'a așșat prin placate în esoposiția din Buffalo și a produs mare bucurie.

În ziua de 10 Septembrie, la orele 10 seara s'a publicat următorul buletin:

„Starea președintelui neschimbată. Temperatura 100,6, pulsul 114, respirația 28. Vineri, când au făcut operația, s'a observat, că glonteile a rupt o bucată din redingota președintelui, care bucată s'a oprit la suprafața ranei. Șofa a fost ce e drept înălțurată numai decăt, cu toate acestea ea a produs o inflamația în țesăturile subcutanee. Din cauza această medicii au deschis din nou rana, ceea-ce s'a putut face fără nici o complicația. Președintele mănâncă deja supă“.

Etă textul telegramii trimisă de Țar-Nicolae din Fredensborg: „Sunt foarte fericit, că aud, că vă simțiți mai bine, după infama tentativă de asasinat comisă în privința d-vóstră. Mă alăturez și eu dorinței generale a întregului popor american, ca să vă însănătoșiți cât mai curând“.

Din Chicago se telegraféază, că poliția americană e convinsă, cum că sufletul conjurației din Buffalo a fost Goldmann (!) Emma. În urma această poliția din Chicago a arestat pe numita femeie. Ea a tăgăduit la început, că o cheama Goldmann Emma și spunea că-i din Svedia, dér când comisarul i-a pus câte-va întrebări în limba suedeză, n'a știut răspunde și a trebuit să se dea pe față.

Goldmann Emma spunea următoarele: „Scopul nostru, al anarhiștilor, este luminarea omenimei. Cine e de vină, decă un om exaltat m'ia interpretat fals cuvintele? Se pôte, că eu îl voi fi inspirat pe Czolgosz, dér fapta, ce a comis-o, arată că m'a înțeles rên“. Pe urmă a mărturisit, că nu de mult a trecut prin Buffalo și că a schimbat acolo câte-va cuvinte cu Czolgos. Întrebată mai de aproape, a mărturisit, că a fost împreună cu Czolgos în ziua de 7 Iulie la familia Isac (!); atunci Czolgos ar fi vrut să vorbescă ceva cu dânsa, ea însă se grăbia la gară și n'a putut schimba cu el, decât două-trei cuvinte. Isac, care este editor de scrieri anarhiste, a fost arestat, de asemenea a fost pus în prevenția și Morris, în casa căruia au găsit pe Goldmann Emma.

După „New-York-Herald“ Czolgosz ar fi mărturisit, că atentatul a fost rezultatul unei conjurații, la care ar fi participat mulți.

Diarul „Bund“ din Berna reproduce câte-va enunțuri de ale anarhiștilor teoretici, după cari în adevăr nu se pôte mira nimeni, că anarhiștii practici se dedau la atentate atât de îndrăznețe, căci ei nu fac altceva, decât ceea-ce le dictéază propagatorii noiei evanghelii sociale. Astfel Johan Most, într'un număr mai recent al organului său „Freiheit“ (New York Goldstreet 69) glorifică pe asasinul Bresci, ca pe „un bărbat, a cărui amintire va străluci cu litere de aur pentru tot-deuna în lista binefăcătorilor omenirii“. După părerea lui Most, cu omenii ca Bresci s'ar pune repede capăt actualiei societăți. Ceea-ce e de regretat însă — spune Most — e că asemenea atentate sunt așa de rare, deși în ultimul deceniu s'au înmulțit considerabil.

SCIRILE DILEI.

— 31 August v.

Esemplul domnitorului. „Alkotmány“ spune, că Majestatea Sa monarhul s'a spovedit și cuminecat în ziua de 10 Septembrie, ér în 11 a asistat cu curtea întrégă la Requiem-ul festiv în amintirea decedatei împărătese-regine.

Manevrele de sud. Eri s'au început manevrele în regiunea fluviului Drava. La aceste manevre iau parte două corpuri de armată, anume corpul IV și XIII și se vor face în prezența Majestații Sale monarhului și a moștenitorului de tron român, Ferdinand. Manevrele vor fi conduse de cătră șeful statului major F. Z. M. Beck. Statul major va fi instalat până la 14 Septembrie în Doluj-Miholac, când se va transpune la Görosöy.

Principele moștenitor Ferdinand al României a plecat alaltă-eri la 1 1/2 p. m. în Ungaria, pentru-ca să asiste la manevrele austro-ungare. Plecarea s'a făcut din gara Sinaia, unde prințul a fost salutat de toți miniștri aflați în țără, de d. Emil Petrescu prefectul poliției capitalei, de prefectul județului Prahova, generalul Robescu, Colonelul Constantinescu și mai mulți atașai militari pe lângă legația Germaniei.

Aniversarea luării Griviței. Eri fiind aniversarea luării Griviței, Bucurescii a fost pavoasat cu stéguri. La mitropolia s'a oficiat un Te-deum, la care au asistat autoritățile civile și militare. O companie din reg. 4 Ifov Nr. 21 cu muzica reg. de infanteria Mihail Vitezu Nr. 6 a defilat în curtea mitropoliei înaintea d-lui ministru de resbel. Apoi s'a cântat un requiem pentru odihna sufletelor soldaților căduți în memorabila luptă dela Grivița.

Franca așteptă pe Țarul Rusiei. După o telegramă din Paris, alaltă-eri s'a ținut în palatul Elysée un consiliu de miniștri, care a stabilit ultimele amănunte ale primirii Țarului. Guvernul francez n'a primit până acum scire oficială, că Țarul va merge și la Paris. Fôia oficială franceză a publicat în numărul de Duminecă trei ordinațiuni privitoare la cheltuelile impregnate cu vizita Țarului. Totalul cheltuelilor s'a stabilit în suma de 7 milioane franci, din care cea mai mare parte o reclamă ministerul de resboit pentru serviciul militar și paza drumurilor pe unde va călători Țarul. Ministerul de externe cere 529,400 franci, ministerul de marină 230,000 franci.

August Pulszky, o figură cunoscută în politica supremațiilor maghiari, fost secretar de stat și fost profesor de universitate, a încetat din viață alaltă-eri. Ca om politic Pulszky aparținea pururea garnii respectivului ministru-președinte: Tisz, Szapary, Wekerle, Bauffy.

Episcopul rutén Valyi în contra mișcării „ortodoxe-panslave“ americane. Valyi, episcopul rutén din Eperjes, ține se dea dovești de neîntrecut „patriotism“. El a distribuit subalternilor săi o circulară, în care navălesce strașnic în privința pretinsei propagande ortodoxe-panslave, ce s'ar face chiar din America, prin „foi trădătoare“, broșuri și cărți de diferit conținut. Ceterorii noștri cunosc povestea acestei propagande și e de prisos a mai stării asupra ei. Ajuugesă spunem, că „patrioticul“ episcop de lecția credincioșilor săi din „patriotism“ și ast-fel indirect îi bănușese, că n'ar fi cetățeni fideli. Ii conjură pe aceștia să se păzescă de amintita mișcare panslavistă și sub nici un pretext să nu cuteze a primi cărți, broșuri și diare „trădătoare“, nici să cuteze a-le cesti, ca nu cum-va guvernul să fie silit a vă pedepsi pe voi, ca pe participanții la mișcarea această“.

Manevrele corpului XII se vor termina Sambăta. Un batalion al reg. 2 și două batalioane ale reg. 50 se vor întoroc la Brașov Luni noptea la orele 2. Batalionul din Brașov al regim. 24 de honvedsi se va întoroc la 15 seu 16, ér artileria și cavaleria la 26.

Călătoria regelui Alexandru în Rusia. Din Petersburg se anunță, că după informațiunile cercurilor diplomatice de acolo, părechea regală sârbescă va sosi cu totă siguranța pe la finele lui Octomvrie în Petersburg.

Centrul domnitorilor. Abia deocă este pe suprafața pământului un punct, unde să se întâlnească atâția domnitori ca în Fredensborg din Dania. Familia regală daneză este în relația de rudire cu multe familii domnitoare din Europa, din care cauză la curtea ei își dau întâlnire adeseori numeroși domnitori. Anul acesta s'au întâlnit în Fredensborg. Regele Angliei cu Țarul Rusiei, ambii cu rudeniile și suitele lor, apoi principii domnitori mai mici. Dilele acestea 12 curieri au sosit în oraș din diferite puncte ale Europei: Londra, Petersburg, Paris, Berlin, afară de aceștia o cetă înțregă de detectivi cutierau strădele orașului, mai ales detectivi ruși și englezi. Au mai sosit în Fredensborg mulțime de străini curioși a vedea pe domnitori. Despre Țarul Rusiei se știe, că a învățat să umble cu bicicleta, pe care a făcut distanțe mari în societatea principesei de Wales Victoria, și marelui duce Waldemar. Regele Angliei e mare amator al sportului cu automobilul. El a traversat întreg ținutul pe automobilul său „Osborne”.

Ugron nu dă satisfacția lui Rimler. Am amintit, că Rimler a provocat pe Ugron să-i dea satisfacția pentru vătămările, ce i-le-a adus în cunoscuta sa vorbire din dietă. Ugron a primit în Odorheul-Săcesc scrisoarea de provocare a lui Rimler, și a răspuns unuia din martorii acestuia, că nu-i obligat a da satisfacția la 70 de zile, după-ace a pronunțat vorbirea la care se provocă Rimler.

Femeile la universitatea din Agram. Se anunță din Agram, că la deciziunea prea înaltă a monarhului, porțile universității din Agram vor fi deschise pe viitor și damelor la facultatea filosofică.

Consiliul comunal al orașului Brașov este convocat în ședință extra-ordinară pe ziua de 14 Septemvrie, Sâmbătă, orele 3 p. m. La ordinea zilei va fi publicarea prea înaltului rescript al Majestății Sale relativ la convocarea dietei pentru sesiunea 1901—1906.

Tajsicî Ranko bolnav. Renumitul conducător popular al Sârbilor *Tajsicî Ranko* a fost dus zilele acestea într'un sanatoriu, fiind bolnav de nervi.

O misionară răpită. Din *Constantinopol* se telegrafază, că misionara americană, d-șora *Stone* și însoțitoarea sa au fost răpite în vilaietul Salonic de niște bandiți. Autoritățile au luat măsuri, ca să fie liberate.

Esposiția de tablou. Pictorul d-l *Gustav Gräser* ne comunică, că a terminat anul din tablourile sale mari, pe care s'a decis a-l espune. Acest tablou l'a numit „Kärfällung“ (Indeplinirea), pentru-că, după cum spune, când l'a conceput, s'a condus de idealul unei armonice conviețuiri a omului cu natura, vrând să înfățișeze astfel o stare paradisiacă. Tabloul va fi espus de azi încolo câțva timp zilnic dela 10—12 a. m. și dela 1—4 ore p. m. în casa de țir (Schützenhaus). Bilete de intrare liberă pentru cei ce voesc să-l vadă, se capătă în librăria Hiemesch, precum și în locuința artistului, strada orfanilor Nr. 9.

Efectul atentatului din Buffalo asupra burselor. Odișosul atentat comis asupra președintelui Uniunii americane Mac Kinley, a provocat o vie indignare în întreaga lume civilizată, fără însă a atinge mult pietele de efecte. A predomnat din primul moment părerea, că nu sunt de temut schimbări decisive în politica americană. Mai întâiu e speranțe întemeiată, că Mac Kinley va scăpa cu viața. Dăr chiar deocă această speranță ar fi înșelată, succesorul lui Mac Kinley, actualul vice-președinte Roosevelt, e de asemenea un matador al partidului republican și reprezentant al celorlalte principii, cari călăuzesc politica

lui Mac-Kinley. Etalonul de aur nu are nici un adversar în partidul republican, și chiar printre democrați rezistența etalonului de aur slăbește din zi în zi. Politica imperialistă a atenat-o însuși Mac Kinley foarte mult în ultimul său discurs, anunțând o direcțiune mai liberă în politica comercială. E adevărat, că Roosevelt e contra trustarilor, cari aveau în Mac Kinley un apărător conștient, dăr puterea acestei corporațiuni, înainte de toate e atât de mare, încât însuși președintele Uniunii americane de-abia ar cuteza să-i opună o rezistență serioasă. Tote aceste considerațiuni s'au resumat în părerea, că nu e de așteptat o schimbare în politica americană. Interesul principal a fost concentrat asupra atitudinii bursei din New-York. Baucherii din New-York s'au întrunit Sâmbătă dimineața într'o conferință, spre a-se înțelege asupra măsurilor de luat pentru evitarea unei panice. Bursa din Londra a fost închisă pe ziua de Sâmbătă. În Berlin numai obligațiile de căi ferate americane au notat o oarecare scădere, menținută însă în limite moderate. *Canada-Pacific* au scăzut cu 1.7 procente, ér Northern-Pacific cu 0.7 procente. De altminteri bursa din Berlin a păstrat o atitudine liniștită ca și piața din Paris. Bursa din Viena a manifestat dela început o atitudine liniștită, și când sosiră și din celelalte pieți sciri liniștitoare, cursurile din Viena au dobândit chiar o tendință mai fermă față de scăderile însemnate ale zilelor din urmă.

2. Un medicament pentru popor. Prin așa numitul *spirit de vin* (Franzbrandtwein) și *sarea de vin al lui Moll*, pacienților li-se oferă un mijloc vindecător sigur și ieftin contra maladiilor de reumă apoi la rănii și umflături. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea necesară e de corone 1.40. Se trimite zilnic prin rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. și reg. *A. Moll, Viena I Tuchlauben 9*. În farmaciile din provincie și în droguerii se se ceară hotărît preparatul *A. Moll*, care e provădit cu marca de contravenție și cu subscierierea.

Concertul Lula Mysz-Gmeiner. Cei ce au vizitat aseră concertul distinsei cântărețe Lula Mysz-Gmeiner, au trebuit să rămână nu numai pe deplin satisfăcuți, dăr tot-odată și foarte încântați de vocea și de gentila aparițiune a artistei. Ori cine a putut înțelege acum de ce cântăreța brașovână a secerat succese atât de frumoșe în străinătate, vădând farmecul ce'l exercită ea asupra publicului ascultător.

A avut totă dreptatea acel specialist musical din Berlin, care a scris despre d-na Lula Mysz-Gmeiner că: „În arta densei totul are timbrul unui spirit distins, unei simțiri frumoșe, unui temperament plin de foc”. Într'adevăr această impresiune ne-a lăsat-o și nouă, făcându-ne să admirăm perfectă nuansare a sentimentului în predarea ei viuă, naturală, și plină de efect. Alesul și bogatul program, compus mai cu seamă din cântecele renumite ale lui Schubert, ne-a mai dat ocaziune să admirăm și tehnica și pronunțarea perfectă a cântăreței.

Deja când a intrat în sală artista, a fost primită cu-o ploie de flori și cu vii și nesfârșite aplause, prezentându-i-se și diferite buchete de flori frumoșe. După terminarea concertului însuflețirea își ajunsese culmea, când tinerimea academică și gimnazială săsescă a acompaniat în nesfârșite ovațiuni pe cântăreța până pe stradă, a desprins caii dela trăsură artistei și au dus-o în triumf până la locuința ei. Conaționalii acestei rare cântărețe pot să fiă cu drept cuvânt mândri de ea.

Proclamația Burilor.

Diarele din Capstadt publică cea mai nouă proclamația a comandanților burii, din care reiese, că aceștia nu numai că nu și-au perdut speranța, dăr ved situația în colorii favorabile chiar pentru densă. Etă acea proclamația:

Prin această ordonăm, ca ziua de 8 August să fiă destinată pentru mulțamită. În acea zi să mulțamim lui Dumnezeu: 1) Pentru toate acele învingeri mari și mici, pe cari le-am câștigat în timpul din urmă. 2) Că am scăpat de a fi zdrobiți de forța

euormă a Englesilor. 3) Că îngrijirea părinteșoă a Celui de sus ni-a furnizat îmbrăcăminte, provizii și muniții. 4) Că încercarea dușmanului n'a reușit de a ne nimici hrana din țără, în urma căreia să fi fost siliți a depune armele. 5) Pentru perseveranța și curajul admirabil al omenilor noștri și cu deosebire a femeilor și copiilor, pe cari nici miserile captivității nu i-au putut înfrânge. Cu un cuvânt, să mulțamim lui Dumnezeu, pentru-că trăim încă ca popor în acest războiul gigantic, care durază deja de 2 ani, de unde reiese, că Dumnezeu nu ne va lăsa nici de acuma înainte, ci vré să devenim érași stat. Proclamațiunea e semnată de Schalk-Burger, Steyn, Dewett, Botha și Smuts.

Din Pretoria se telegrafază, că s'a dat ordin, ca cetățenii fruntași ai orașului să însoțescă cu rândul trenurile, ce merg la Pietersburg. Dispoziția aceasta e motivată prin faptul, că Burii în timpul din urmă aruncau trenurile în aer cu dinamită.

Kitchener raportază la Londra cu data de 10 Septemvrie, că generalul *Methuen* a avut o ciocnire în 6 și 8 Septemvrie cu trupele lui *Vancouver* și *Delarey* la Grootmarcen și că le-a scos din poziția lor înțărîtă.

De asemenea raportază și agenția „Reuter” despre nișce ciocniri, cari se știe, că ar fi éșit favorabil pentru Englesi.

Convocare.

Adunarea generală din acest an a Reuniunii învățătorilor rom. gr. or. dela școlile confesionale din diecesa Caransebeșului, se convocă în *Făget* pe zilele Sâmbătă, Duminecă și Lună, la 29, 30 Sept. și la 1 Oct. st. v. (12, 13 și 14 Oct. st. n.) a. c. La această adunare se invită: a) P. T. Domni membrii fondatori, ordinari, ajutători și onorari ai Reuniunii. b) P. T. Reuniunii învățătoresci române. c) Toți iubitorii de înaintarea școlilor și a învățământului poporului nostru român.

Programul adunării: Duminecă, în 30 Septemvrie. *Ședința I.* (Înainte de amiază). 1) La 8½ ore dimineața toți membrii Reuniunii se întrunesc în localitatea școlii rom. din *Făget*, de unde în corpore merg și asistă la celebrarea sf. liturgiei, împreună cu chemarea Duhului sânt. 2) La 10 ore deschiderea adunării. 3) Presentarea raportelor și a altor exhibite incurse. 4) Alegerea comisiunilor. 5) Disertațiuni. *Ședința II.* (După amiază la 4 ore). 6) Dare de seamă asupra Abodarului compus de membrul Inv. St. A. Alexandru din Sredîștea mică. Referent: George Joandrea. Lună, în 1 Octomvrie. *Ședința III.* (Înainte de amiază). 7) Raport asupra operatului membrului G. Joandrea intitulat „La revisiunea fondului regnicolar inv. de pensiuine”. Referent: Traian Lița. 8) Referatele comisiunilor. 9) Defigerea locului pentru proxima adunare generală. 10) Propuneri. 11) Alegerea funcționarilor și a comitetului Reuniunii pe a. 1901/2. 12) Alegerea comisiunei pentru autenticarea protocolului. 13) Încheierea adunării.

Bocșa-montană, din ședința comitetului ținută la 11/24 August 1901.

Patriciu Drăgălină, Ioan Marcu, președinte, notar general.

Spre orientare se comunică și următorul: **Program al comitetului local din Făget.** 1) Sâmbătă în 29 Sept. (12 Oct.) atât la orele 11 a. m., cât și la orele 6 seara, primirea oșpetilor la gara din *Făget* și încuarterarea lor. La orele 8 seara cină comună a la carte în hotelul la „Regele Ungariei” și conferință particulară. 2) Duminecă în 30 Septemvrie (13 Octomvrie) la orele 8 a. m. serviciul divin în biserica ortom. din *Făget* împreună cu chemarea Duhului sânt. După ședința primă la 1 ora p. m. banchet în sala hotelului „Regele Ungariei”. (Pentru membri învățători taocămul 2 cor., ceia-lalți 3 corone). Săra la 8 ore precis, concert urmat de petrecere cu dans, în sala hotelului „Regele Ungariei”. Prefurile de intrare pentru învățătorii 1 cor., alți oșpetii 3 cor., familia 3 corone. 3) Lună la 1/14 Octomvrie după ședință, la 1 ora p. m. prânz comun a la carte, în localul „Regele Ungariei”. 4) Reflectanții atât pentru cuartir grațuit ori platit, să se

însinue la adresa d-lui Toma F. Haneșiu secretar de bancă în *Făget*, cel mult până la 1 Octomvrie n. trimițând tot odată și taxele pentru banchet, și anume: pentru învățătorii 2 corone, ér oșpetii 3 corone. Taxele pentru concert și dans să răspund săra la cassă.

Reclamațiunile trecute peste termenul indicat nu se vor lua în considerare.

Făget, la 16 August 1901.

Pentru comitetul local:

Sebastian Olariu, Toma F. Haneșiu, președinte, secretar.

SCIRI ULTIME.

Roma, 12 Septemvrie. Oficișoă „*Agentia italiană*” publică un comunicat în care declară, că afacerea San-Girolamo este o afacere curat internă a Italiei fiind-că institutul San-Girolamo e fundațiune națională italiană și deci n'au drept de amestec nici Croații, nici Dalmatinii, nici Austro-Ungaria. Institutul e supus legilor statului italian, cari legi nu pot fi schimbate prin breve papale.

Caracao, 12 Septemvrie. Trupele lui *Castro* au pătuns în Columbia. Revoluționarii s'au unit cu ele. O ciocnire e iminentă. Armata regulată a Columbiei e de 6000 de omeni.

Hela, 12 Septemvrie. Țarul Nicolae a numit pe împăratul Wilhelm proprietar al regimentului rusesc 39, unul din cele mai distinse regimente ale armatei rusești. Împăratul Wilhelm a dat Țarului uniforma regimentului de gardă „*Alexandra*”.

Danzig, 12 Septemvrie. Cei doi împărați au plecat ați dimineața pe vasul „*Kaiser Wilhelm II*” la manevre. Însuși împăratul Wilhelm conduce manevrele flotei. Țarul va pleca mâine din portul de aici.

Buffalo, 12 Septemvrie. Starea sănătății lui Mac Kinley merge constant spre bine. Președintele i a hrană mai multă și dispune de bun apetit.

INVERSUL.

Atentate contra lui Lincoln și Garfield. Atentatul criminal săvârșit asupra lui Mac Kinley, ne amintesc altele odioșe, carora cădura victime doi predecesori ai lui Mac Kinley la președinția Uniunii.

Acum 36 ani, escelentul președinte Abraham Lincoln, fondatorul din nou al Uniunii, după-ace, în urma sfârșitului feroeit al războiului cu confederațiunea Statelor Americane de sud, fusese reales pentru a doua oară ca președinte și instalat la 20/4 Martie 1865, peste vr'o 6 săptămâni, la 2/14 Aprilie fu împușcat de un actor, anume I. Wilkes Booth, un confederat fanatic, pe când asista la o reprezentația în teatrul Ford's din Washington. Mărtea lui Lincoln provocă un mare doliu în întreaga Uniune, ér indignarea pentru această crimă fii împărțită atunei de întreaga lume civilizată. Asasinul Booth era frate al celebrului actor american Edwin Booth, care prin anul 1880 a jucat și pe scena teatrului orașului din Viena. John Wilkes Booth, de asemenea actor, se conjurase la început cu mai mulți tovarăși, spre a pune mâna pe președintele Lincoln și a-l preda șefilor confederației. Dăr acest proiect neisbutind, se hotărî să ucidă pe Lincoln. În timpul reprezentației din teatrul Ford's se urcă până la balustrada logei, în care se afla președintele și trase mai multe focuri asupra lui Lincoln, care lovit de mărte, muri în curând Ucigașul, profitând de grôza și zăpăcăla produsă unui public, sări peste rampă și scăpă din teatru. Ajungând în statul Virginia se ascuise într'o fermă, unde după 12 zile fu descoperit de un detașament de cavaleria și, nevoind a-se preda, fii împușcat, ér cadavrul său a fost aruncat în mare. Acum 20 de ani, la 10 Ianie (2 Iulie) 1881, președintele Garfield din partidul republican, cădă vitioma unui nou atentat, el fii împușcat de un postulant concediat; rânit grav de două focuri mari la 7/19 Septemvrie. Mărtea sa produse o adăncă consternare în întreaga lume civilizată și mai ales în America, unde se bucura de o mare popularitate.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri scolare.

„Cântul în școala populară de Iuliu Pop, învățator în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de Basile Fașiu, profesor la seminarul din Blășișu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

„Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de Ioan Popiu. Partea I. Etimologia. Edițiunea II. Prețul 50 bani.

„Invățătura creștinăscă“ sau *Catechismul mare* pentru tinerimea greco-cat. Edițiunea III. (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, Ioan Alexi. Noua edițiune a apărut cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semne. Conține 284 pag., format 8°, e legată solid și costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80).

„Cărți de cântece“ pentru tinerimea școlară adunate și aranjate de Ioan Dariu. A apărut numai acum și conține: hore, marșuri școlastice și eroice, elegii, imnuri, cântece religioase și alte multe soiuri alese din cele mai frumoase și de cei mai vestiți poeți ai noștri. Costă 50 b. (plus 10 b. p.)

„Legea de pensiuine pentru învățătorii pop. din Ungaria. Prețul 44 bani (+ 5 b. porto.)

„Oral general“ pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator de Georgiu Mazyar. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

„Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I-V: II + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiune, recomandatiuni și acreditive; scrisori în comerțul de mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

„Un capitol din Contabilitatea dublă“ de I. C. Panțu. Tracteză principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

„Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto.)

„Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente“ de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

A apărut *Istoria lumii* partea a III-a tălmăcită de preotul C. Moraru, după Dr. Th. B. Welter, și se poate procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ cu prețul de 1 coronă, plus 10 bani porto.

Scrieri istorice.

„Memorii din 1848-49“ de Vas. Moldova, fost prefect al Legiunei III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Tera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Mureș spre miadă-ți și valea Mureșului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros aprețiată de întreaga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul cor. 2 (cu posta cor. 2.20.)

„Pintea Vitézul“, tradițiune, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Regeanu. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 b. (cu posta 46 b.)

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noue cărți, ce d-l Ioan Pop Regeanu, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Pop. Broșura această, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulată „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p.)

„Viața și operele lui Andrei Mureșianu“, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășișu. Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparand al din Blășișu.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, ap-lul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos Francu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Lupta pentru drept“ de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Pacățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„Tărâmul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

„Mănușirea Putna în Bucovina de Iraclie Porumbescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

„Bucătăreasa națională“, carte de bucată a bucătăriei române, franceze, germane și ungare. Felul bucatelor sunt înșirate toate în ordine alfabetică după numele lor. Limbajul e ușor. Costă numai cor. 1.60 (plus 40 bani porto.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vând cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vândut până acum.

1) **Lascar Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851** de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vândut până acum, este adî numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) **Poesii de Veronica Micle**, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. În loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) **Poesii complete** de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poeziile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) **Instrucțiunea gimnasticeii** în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de P. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e mai cu sémă pentru învățători.

5) **Originea monedelor** (a banilor) de M. C. Suțu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din București. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) **Poesii** de F. M. Stoicescu. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) **„Vrei să te iubescă bărbatul?“** Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Cursul pieței Brașov.

Din 13 Septembrie n. 1901.

Bancnota rom.	Cump.	18.92	Vënd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.70	Vënd.	18.64
Napoleond'ori.	Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni	Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci	Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane	Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci	Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	Cump.	100.—	Vënd.	101.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Septembrie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corone ung. 4%	92.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	176.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.75
Renta de argint austr.	98.50
Renta de hârtie austr.	98.35
Renta de aur austr.	118.95
Losuri din 1860.	146.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.46
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	627 —
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	613.25
Napoleondori.	19.02
Mărci imperiale germane	17.07 1/2
London vista	639.25
Paris vista	94.92
Renta de corone austr. 4%	95.50
Note italiene	91.35

Nr. 13372—1901.

Licitațiune cu oferte.

pontru închirierea unei bolte, a unui magazin și a unei locuințe în casa nr. 17 din Tergul Inului,

În casa orășenescă nr. 17 din Tergul Inului (folosită până acum drept casa de amanetare) sunt a se da în chirie pe timp de 6 ani încaperile înșirate mai jos.

Spre acest scop se va ține licitație cu oferte în localul oficiului economic orășenesc în 3 Octomvrie 1901 la 10 ore a. m.

Obiectele de închiriat sunt următoarele:

- 1) O boltă mare cu un portal de 10 metri lungime, planul padimentului de 78 m. □, lângă acesta un magazin de 68m □ și sub ea o pivniță boltită de 40m. □
- 2) Un magazin boltit de 40m. □
- 3) O locuință frumoasă și spațioasă în etajul I, în curte constând din 3 odăi, antichambă, cuiună, șopru de lemne și pod.

Localitățile aci înșirate chirișul le pôte lua în folosință în a doua jumătate a lunii lui Octomvrie.

Condițiunile de ofert și cele ale contractului se pot lua în vedere în localul oficiului economic orășenesc tot deuna înainte de prânz dela 8—12 ore.

Ofertele în seris. provădute cu timbru de 1 coronă și cu vadiu de 10% au a fi prezentate cel mult până la 3 Octomvrie 1901, 10 ore a. m. la mâna șefului din despărțământul economic orășenesc, dl se

nator Oskar Alesius seu a locțiitorul său; oferte intrate mai târziu nu vor fi considerate; ofertele au se conțină și declarațiunea, că oferentul cunoșce condițiunile de ofert și ale contractului, și că se supune acelora necondiționat.

În ofert oferentul are să-și arete clar și limpede, numele și locuința precum și suma chiriei anuale ce o oferesce, scrisă atât cu cifre cât și cu litere.

Brașov, în 7 Septembrie 1901.

1-3 262. Magistratul orășenesc.

Nr. 2210—1901.

PUBLICAȚIUNE

Casele apartinătoare lui Găspăr József, care se află sub cură, intabulate în protocolul cărților funduare folio 10160, Nr. top. 5156, 5157, din Strada Hirscher nr. 12 și 13 se vor vinde pe cale de licitațiune orală și pertractare de oferte, împreună cu aceea licitațiune, Marți în 15 Octomvrie a. c. la 9 ore a. m. în cancelaria oficiului orfanal, Strada Porții nr. 6.

Ofertele au se fiă timbrate cu timbru de 1 coronă, să cuprindă drept vadiu 5% din suma ce oferază pentru cumpărarea caselor și apoi să fie prezentate până la 15 Octomvrie 1901, la 9 ore a. m. șefului de oficiu orfanal.

Tot-odată se pot vedé și condițiunile mai detaliate ale licitației și vândărei.

Din ședința din 30 Aug. 1901.

1-3 259 Oficiul orfanal orășenesc.

Comptabil

de totă încrederea, află imediată aplicare în „Librăria“ răposatu ui Nicolae I. Ciurcu din Brașov. Angajamentul de probă pe 3 luni, ori când îl pot desface, pe lângă o abdicere de 30 de zile. După trecerea terminului de probă corăspundătoare, urmază angajamentul pe timp mai îndelungat cu contract, întărit din partea șefului orfanal.

Concurentul — bărbat ori femeie — are a-și înainta copiile atestatelor de serviciu de contabilitate și cunoșcinta de limbă, la Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“ în Brașov, împărțându-și adresa și condițiunile sub cari s'ar angaja.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiune cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bete femeiesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.— Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de recădă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.90. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL, c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală. La deposite să se ceră anuit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.